

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

104823 - NOCTURNITAT I CULTURA: IL·LUMINACIÓ NOCTURNA

Informació general

- Curs acadèmic 2025/26
- Departament: Indústries culturals
- Tipus d'assignatura: Optativa
- Curs: Quart
- Trimestre: Segon
- Nombre de crèdits: 6
- Professorat:
 - Jorge Oter González <joter@tecnocampus.cat>
 - Antonio García Mejuto <agarciaej@tecnocampus.cat>

Llengües de docència

- Castellà

Presentació de l'assignatura

La Nit proposa marcs de sentit dins dels quals circulen obres, que interpretem, i des dels quals llancem noves creacions. Aquests marcs de sentit són molt diversos i remeten des dels característics discursos de misteri i negativitat, fins a una certa exploració física i psicològica, a la relació amb la naturalesa i els astres o a convencions genèriques com el terror, entre altres. El propòsit d'aquesta assignatura és el d'accedir a una comprensió de la nocturnitat a través de la creació d'imatges segons diferents aproximacions, especialment culturals, on el resultat final és la consolidació d'una visió pròpia i un ús creatiu de la nit i la llum nocturna.

L'aula (física o virtual) és un espai segur, lliure d'actituds masclistes, racistes, homofòbes, transfòbes i discriminatòries, ja sigui cap a l'alumnat o cap al professorat. Confiam que entre totes i tots puguem crear un espai segur on ens puguem equivocar i aprendre sense haver de patir prejudicis d'altres.

Competències/Resultats d'aprenentatge

Específica

- E5_Dissenyar i realitzar un producte audiovisual (format per imatges fixes o en moviment), atenent tant als seus aspectes tècnics com artístics, en tots els seus components
- E8_Dissenyar les necessitats d'il·luminació d'un espai en funció de les seves característiques i de l'objectiu final del producte a gravar, fotografia o vídeo
- E14_Adquirir els coneixements de la història, estètica, evolució i dinàmica del cine, televisió, ràdio, premsa, Internet i videojocs, així com reconèixer l'estètica a través del visionat i l'anàlisi

Bàsiques i Generals

- G2_ Que els estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que es solen demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi
- G3_ Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi), per emetre judicis per

incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic

No definides

Continguts

L'assignatura tracta temes com els següents:

- Història visual de la representació nocturna
- Una aproximació a la construcció simbòlica
- Aspectes de Biologia, Fisiologia, Psicologia, Sociologia i Arquitectura relacionats amb la nit
- Història i utilització de la figura de l'ombra
- Del gòtic al terror
- El film noir
- Fotografia i il·luminació: del lightpainting a la nit americana; alguns autors
- Art i experimentació en relació a la nit
- El voyeurisme i la seva representació en imatges
- Nit i astres
- Nit i celebració

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- 05 - Igualtat de gènere

Activitats i Sistema d'avaluació

Avaluació continuada (70%):

Pràctiques de laboratori 20%

Treball final 15%

Anàlisi fílmic 20%

Relat fotogràfic 15%

Examen final (30%):

Examen 30%

Per accedir a aquesta ponderació és imprescindible haver assolit una mitjana de 5 tant en l'avaluació continuada com en l'examen final. Si el/la estudiant té una mitjana menor en una de les parts, no accedeix a aquesta ponderació i suspèn amb la nota de la part suspesa.

La part d'avaluació continuada no és recuperable. La part d'examen és recuperable a l'examen de recuperació. Per accedir al càlcul ponderat de la nota és necessari aconseguir una nota de 5 a la recuperació.

La no realització d'un exercici o l'incompliment dels terminis o formes establerts per part dels professors per a la seva realització suposa una qualificació de zero.

La identificació de plagi es considera una circumstància greu que pot comportar una qualificació de suspens a una activitat. En cas de detecció de plagi s'informarà a la coordinació del grau per tal que es puguin prendre les mesures disciplinàries corresponents.

Qualsevol forma de frau acadèmic serà sancionada d'acord amb la normativa d'avaluació del centre. En cas que es detectin indicis de frau, inclòs l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial generativa, el professorat de l'assignatura podrà convocar l'estudiant a una entrevista individual amb l'objectiu de verificar-ne l'autoria.

Bibliografia i Recursos

- Alekan, Henri (1984). Des lumières et des ombres. Le Sycomore.
- Barthes, Roland (1993). Elementos de semiología. Paidós.
- Calvillo Cortés, Amparo Berenice (2010). Luz y Emociones: Estudio sobre La Influencia de la Iluminación Urbana en las Emociones; tomando como base el Diseño Emocional [Tesis doctoral, UPC]. <http://www.tdx.cat/bitstream/handle/10803/6138/TABCC1de1.pdf?sequence=1>
- Casanovas, Cristòfol (2013). La nocturnitat en la il·luminació dels clips musicals actuals [TFM, UOC]. <http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/handle/10609/36001>
- Castillo Martínez de Olcoz, Ignacio Javier (2005). El sentido de la luz. Ideas, mitos y evolución de las artes y los espectáculos de la luz hasta el cine [Tesis doctoral, Universidad de Barcelona]. <http://www.tdx.cat/handle/10803/1378>
- Gunning, Tom (2003). Loie Fuller and the Art of Motion: Body, Light, Electricity, and the Origins of Cinema, en Richard Allen y Malcolm Turvey, Camera Obscura, Camera Lucida. Amsterdam University Press. <https://doi.org/10.1515/9789048505067-006>
- Keimig, Lance (2012). Fotografía nocturna. Omega.
-

Metz, Ch. (2001). El significante imaginario. Psicoanálisis y cine. Barcelona: Paidós.

- Navarro (Ed.), Pesadillas en la oscuridad. Madrid: Valdemar.
- Rubio, Mario (2014). El fotógrafo en la noche. Mario Rubio.
- Schrader, Paul (1972). Notes on Film Noir. Film Comment, 8(1), 8-13. [Versión en español: <http://www.historiadeltraje.com.ar/archivos/notas%20sobre%20el%20film%20noir%20paul%20schrader.pdf>]
- Shaeffer, Dennis, y Salvato, Larry (1992). Maestros de la luz. Conversaciones con directores de fotografía. PLOT.
- Tanizaki, Junichiro (2010). Elogio de la sombra. Siruela.
- VV. AA. (2009). La sombra. Thyssen-Bornemisza.
- Vernet, Marc (2009). Photo, peinture, théâtre : éclairages de nuit à la Triangle. Cinemarchives. <http://cinemarchives.hypotheses.org/627>
- Vieira, Mark A. (2019). Darkness, Darkness: The Films of Val Lewton: Looking Back at a B-Movie Master. <https://brightlightsfilm.com/wp-content/cache/all/darkness-darkness-films-val-lewton-looking-back-b-movie-master/#.XI-1tShKhPY>